

Een wereldwijde blik is onontbeerlijk voor goede beleggingsbeslissingen

Rishma Moennasing, Lead Funds & Sustainability bij de Rabobank, kijkt graag vooruit, met een zo breed mogelijke blik, want dat helpt bij het nemen van goede beslissingen. Ze combineert daarbij graag ervaringen uit de informatica en de beleggingsleer met kennis uit de filosofie en inzichten van grote leiders. Alweer enige jaren geleden omarmde ze duurzaamheid als belangrijk beleggingsthema en nu ontwikkelt ze dit verder door binnen de bank.

Door Harry Geels Fotografie Kees Rijken

Hoe bent u in het beleggingsvak terechtgekomen?

'Ik heb Informatica gestudeerd en startte destijds in de IT als Business Consultant bij ABN AMRO. Maar ik kwam er al vlug achter dat beleggen veel dynamischer en interessanter was. Ik mocht gelukkig snel als aandelenanalist aan de slag. In eerste instantie onder Theo Kraan, volgens mij een van de meest respectabele beleggers die Nederland in de laatste decennia heeft gekend. Daarnaast startte ik met mijn deeltijdopleiding Bedrijfseconomie met als specialisatie Beleggingsleer en Vastgoedbeleggen. De bank wilde al snel daarna een 'open architecture', een schap met externe fondsen naast de huisfondsen, opzetten. Ik mocht dat project trekken voor Nederland. Samen met het team in Parijs bepaalden we welke fondsen erop mochten staan. Zo ben ik in de fondsenwereld terechtgekomen. Het is overigens een heel kleine wereld, omdat je op den duur alle belangrijke beleggingsteams van asset managers wel kent. Bij Rabobank kreeg ik de kans om, ruim voor de komst van alle 'groene' wetten en regelgeving, het beleggen in fondsen op een duurzame manier door te ontwikkelen, omdat we dit belangrijk vinden.'

U lijkt echt gepassioneerd als het gaat om duurzaamheid. Waar komt die gedrevenheid vandaan?

'Het beleggingsvak is al een mooi vak wanneer je puur het nieuws en de trends volgt, maar ik ben van nature

iemand die vooruitkijkt en net een stap extra wil zetten. Een goed financieel rendement is mooi, maar we kunnen meer doen. Hoe mooi is het wanneer we dit rendement ook op een verantwoorde manier behalen en met onze beleggingen een positieve impact kunt nastreven? Beleggers hebben daarin een belangrijke rol. In ons beleid voor duurzaam beleggen zetten we verschillende 'duurzame' instrumenten in om financieel rendement op een verantwoorde en duurzame manier te realiseren. Een belangrijke tool daarbij is actief aandeelhouderschap: niet alleen uitsluiten, maar het gesprek aangaan met bedrijven om duurzaamheid en de impact op milieu en maatschappij te verbeteren. Gelukkig staan steeds meer bedrijven daarvoor open. Ze willen graag leren hoe ze kunnen verduurzamen. Daarnaast sluit duurzaam beleggen aan bij mijn persoonlijke waarden en levensstijl. Zo kan ik ontzettend genieten van de natuur en die wil ik beschermen en behouden.'

Wat is de grootste uitdaging geweest wat betreft duurzaam beleggen?

'Er zijn meer grote uitdagingen. Maar de belangrijkste is waarschijnlijk wel de wetgeving. Iedere regio en elk land heeft zijn eigen wetten, regels en definities voor duurzaam beleggen en voor de verschillende strategieën die hieronder vallen. De EU loopt hierbij zeker voorop. Maar het is belangrijk om een gelijk speelveld te creëren. Dat maakt de implementatie van wetten wereldwijd makkelijker. Iedere eindbelegger, waar die zich ook in >

‘Ik geloof dat een brede kijk op de wereld kan helpen om tot waardevolle beleggingskeuzes te komen.’

de wereld bevindt, weet dan wat duurzaam beleggen precies inhoudt en wat de definitie ervan is, zodat we beleggingsproducten beter met elkaar kunnen vergelijken. Daarnaast zouden producten die de richtlijnen van SFDR-artikel 6 volgen ook verplicht moeten worden om duurzaamheidsrisico's en de negatieve effecten van hun beleggingen te rapporteren, zodat de belegger nog betere keuzes kan maken door risico's in ogenschouw te nemen bij alle beleggingsproducten, dus niet alleen bij de artikelen 8 en 9. Zo wordt meer transparantie geboden, wat ook het doel van SFDR is geweest. Bovendien creëren we zo een gelijk spelveld voor de beleggingsindustrie. Dan is er nog een uitdaging voor specifiek artikel 9-producten omdat die veel beter kunnen aangeven welke impactdoelen ze nastreven. Wat mij betreft moeten deze producten duidelijk meetbare impactdoelen voor de korte, midden en lange termijn formuleren en ook aangeven hoe ze die gaan behalen, zodat beleggers weten wat ze kunnen verwachten. Een uitdaging uit een andere hoek is het groeiende anti-ESG-geluid uit de conservatieve Amerikaanse hoek. Het is belangrijk om het gesprek correct te voeren. Het analyseren van ESG-risico's en vooral de klimaatrisico's is in onze ogen juist een essentieel onderdeel van het beleggingsproces, omdat deze risico's een negatieve impact op het rendement kunnen hebben.

Wat verstaat Rabobank onder duurzaam beleggen?

‘Voor onze beleggingen volgen we de richtlijnen van SFDR artikel 8. Dit betekent dat we een financieel rendement nastreven dat we op een duurzame en verantwoorde manier willen behalen. Hiervoor hebben we vijf ESG-pijlers in ons beleid opgenomen, waaronder bepaalde uitsluitingen om de negatieve impact van

onze beleggingen te reduceren. We beleggen nadrukkelijk in bedrijven en thema's die positief

bijdragen aan milieu en maatschappij. Denk bijvoorbeeld aan duurzame energie en circulaire economie, maar ook aan een gezonde levensstijl. En we beleggen nadrukkelijk in bedrijven die het Science Based Targets-initiatief (SBTi) volgen. Dit initiatief komt onder andere van de VN en het WNF en geeft bedrijven richtlijnen om een CO₂-reductiestrategie op te stellen om de doelen van Parijs te halen. Daarnaast beleggen we in groene obligaties die altijd een duurzame bestemming hebben. Een ander belangrijk instrument dat we toepassen is actief aandeelhouderschap. We sluiten geen hele sectoren uit, zoals de energiesector, maar wel de meest vervuilende segmenten binnen deze sector, namelijk producenten van kolen en teerzanden. En we gaan in gesprek met bedrijven om die te bewegen naar duurzame bedrijfsmodellen, om zo de risico's op 'stranded assets' en op het gebied van klimaat en milieu te verminderen. Door bepaalde sectoren helemaal uit te sluiten, lossen we het klimaatprobleem niet op. We geloven in de kracht van verduurzaming juist in sectoren waar het nodig is. Onze aandelenbeleggingen hebben ieder jaar als doel om een CO₂-intensiteit te hebben die minimaal 30% lager is dan de benchmark. We passen de ESG-pijlers toe bij zowel de aandelen- als bij de obligatiebeleggingen. We sluiten ook bepaalde landen uit, namelijk die landen waar sancties

tegen lopen en landen die rood scoren op de Global Peace index. Deze index meet jaarlijks hoe veilig het in een land is, op basis van ruim 60 economische en sociale indicatoren.’

‘Door bepaalde sectoren helemaal uit te sluiten, lossen we het klimaatprobleem niet op. We geloven in de kracht van verduurzaming juist in sectoren waar het nodig is.’

Welk beleid moeten de onderliggende managers waarin jullie investeren onderschrijven?

‘We geven mandaatmanagers richtlijnen mee voor beleggen en voor het

CV

Rishma Moennasing

Rishma Moennasing is Lead Funds and Sustainability bij de Rabobank, verantwoordelijk voor de duurzame beleggingsstrategie en -mandaten. Voordat ze in 2008 bij de Rabobank kwam, had ze een soortgelijke functie bij ABN AMRO Private Banking & Asset Management. Moennasing is ook actief voor de VBDO.

ESG-beleid – de verschillende duurzame pijlers. Het mooie van de 1895-mandaatfondsen, die speciaal voor ons zijn opgezet, is dat alle mandaatmanagers conform deze richtlijnen beleggen, zodat er geen wirwar aan definities en eigen invullingen van duurzaam beleggen ontstaat, zoals wel vaak het geval is bij een portefeuille met fondsen van derden. Daarnaast wordt waar mogelijk gebruikgemaakt van standaardraamwerken en ESG-data van externe providers. Dit zorgt voor een solide proces op basis van objectieve criteria en data. De mandaatmanagers voeren het aangescherpte beleid duurzaam beleggen binnen de ‘investment and performance guidelines’ die ze al hadden. We gaan hierop ook meten en rapporteren. We zijn hier net mee gestart, dus dat moet zich nog bewijzen. Het belangrijkste is dat we een gebalanceerde portefeuille hebben om een goed financieel rendement te behalen op een duurzame manier.’

Wat is verder belangrijk bij de implementatie van een duurzaam beleggingsbeleid?

‘Voor het realiseren van belangrijke en grote projecten en het neerzetten van goede resultaten binnen de tijdslijnen, heb je een goed team nodig, waarbij ik geloof in de kracht van diversiteit. Mensen met verschillende achtergronden en invalshoeken. En bij projecten mensen uit verschillende disciplines, zoals beleidsmakers, portefeuillemanagers en professionals op het gebied van IT, legal, risk en compliance. Mensen hebben daarbij duidelijkheid nodig over prioriteiten en tijdslijnen en ondersteunende middelen, zoals in dit geval ESG-data en technische infrastructuur. We werken ‘agile’, waarbij er continu overleg is. Het geeft positieve energie om met een team van gedreven experts mooie resultaten neer te zetten. Een goede communicatie is daarbij

belangrijk, net als belangstelling en waardering voor de ander. Ik geef niet alleen richting, maar werk zelf

net zo hard mee. Wat helpt, is dat ik naast kennis van beleggen en duurzaamheid ook een IT-achtergrond heb. Ik geloof in de kracht van innovatie en automatisering. Automatisering is belangrijk, maar het moet geen blackbox worden. We moeten als belegger weten welke variabelen leidend zijn voor de uitkomsten. Zeker ook bij beleggen kunnen we IT slim toepassen, bijvoorbeeld voor het ontdekken van nieuwe duurzame trends die van invloed zijn op beleggingskansen en -risico’s. Maar we moeten als mens natuurlijk ook vooral zelf blijven nadenken en vooruitkijken.’

Wat beschouwt u verder nog als belangrijk in uw functioneren?

‘Ik reflecteer en kijk vooruit hoe het beleggingsvak steeds weer verandert. Ik ga na wat de actuele trends en toekomstige ontwikkelingen zijn, om daar vervolgens zo goed mogelijk op in te spelen. Het is belangrijk dat je continu blijft leren en nieuwsgierig blijft en ook breder kijkt dan beleggen. Wat zijn bijvoorbeeld de globale trends, waar beweegt de wereld zich naartoe, welke beleidsmakers zijn aan zet en wat leeft er in een samenleving? Ik heb een keer een onderzoek gedaan naar de opleidingen van de meest toonaangevende beleggers en die hebben bijna allemaal filosofie of psychologie gestudeerd. Ik geloof ook dat een brede kijk op de wereld kan helpen om tot waardevolle (beleggings-) keuzes te komen. Daarom houd ik me in mijn vrije tijd, behalve met poweryoga en meditatie, ook graag bezig met het lezen van filosofieboeken en autobiografieën van visionairs, topmanagers en leiders. Ik ben altijd benieuwd naar welke keuzes mensen hebben gemaakt om te komen waar ze nu zijn.’ ■

‘Producten die de richtlijnen van SFDR-artikel 6 volgen, zouden verplicht moeten worden om duurzaamheidsrisico’s en de negatieve effecten van hun beleggingen te rapporteren.’